

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-1001/22-B

Název	Základní škola Vysočany, okres Blansko
Sídlo	Molenburk 42, 679 13 Vysočany
E-mail	zs.vysocany@tiscali.cz
IČ	62073435
Identifikátor	600106110
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jana Sehnalová
Zřizovatel	obec Vysočany
Místo inspekční činnosti	Molenburk 42, Vysočany
Termín inspekční činnosti	14. 6. 2022 – 16. 6. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola Vysočany, okres Blansko (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), školní družiny a školní jídelny.

V době inspekční činnosti škola zajišťovala základní vzdělávání ve třech třídách prvního až pátého ročníku 28 žákům, z toho šesti žákům s příznými podpůrnými opatřeními. Dva žáci si plnili povinnou školní docházku v zahraničí. Zájmové vzdělávání bylo realizováno pro 19 účastníků v jednom oddělení školní družiny.

Škola se dlouhodobě zaměřuje na podporu zdravého životního stylu, rozvoj environmentální výchovy a vzdělávání. V roce 2016 získala titul „Škola podporující zdraví“. Ke zlepšení stravovacích návyků žáků přispívá zapojení školy do projektů „Ovoce a zelenina do škol“ a „Mléko do škol“ a příprava dopoledních svačín, které jsou žáky hojně využívány.

Školní stravování je žákům poskytováno ve zrekonstruované školní jídelně, která zajišťuje stravu i pro děti z místní mateřské školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Řízení a pedagogické vedení školy, které bylo při minulé inspekční činnosti hodnoceno kladně, si až na výjimky udrželo dobrou úroveň. Při řízení ředitelka školy (dále „ředitelka“) vychází z promyšlených koncepčních záměrů, které postupně naplňuje. Kromě materiálních podmínek se soustředí na podporu osobnostního a profesního růstu pedagogických pracovníků či na realizaci četných žákovských projektů a mimoškolních aktivit. Spokojenost všech aktérů vzdělávání si ředitelka zjišťuje pravidelně prováděným dotazníkovým šetřením, jehož výsledky analyzuje a v případě potřeby přijímá ke zjištění konkrétní opatření. Menší pozornost věnuje sledování změn v platných právních předpisech, což se projevilo ve vedení dokumentace poradenských služeb školy a v nevhodně zvolených postupech týkajících se hodnocení výsledků vzdělávání žáků.

Ředitelka vytváří dobré podmínky pro participaci ostatních pedagogických pracovníků na řízení školy. Zvyšování kvality pedagogického procesu je konzultováno na jednání pedagogické rady, každá z vyučujících zastřešuje po pedagogické a organizační stránce jednu vzdělávací oblast. Každodenní komunikace všech zaměstnankyň školy přispívá k dobré informovanosti a posiluje jejich vzájemnou spolupráci. Kontrolní a evaluační činnost, kterou ředitelka průběžně realizuje, je pro vyučující objektivní zpětnou vazbou a vede k rozvoji jejich pedagogických dovedností. Dobře metodicky vedeny jsou i nekvalifikované pedagožky, jejichž chybějící odborná kvalifikace neměla negativní vliv na průběh vzdělávání žáků. Aktivní zájem všech vyučujících se ve své profesi dále zdokonalovat je významným faktorem ovlivňujícím kvalitu vzdělávání. Promyšlené plánování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) je založené na individuálních plánech rozvoje jednotlivých pedagogických pracovníků. Získané poznatky ze vzdělávacích akcí a seminářů dokáží smysluplně uplatnit ve vzdělávacím procesu. Přínosem pro podporu přírodovědné gramotnosti a environmentálního vzdělávání žáků je i skutečnost, že jedna z vyučujících si zvýšila kvalifikační předpoklady pro výkon specializované činnosti – koordinátora environmentální výchovy.

Poradenské služby ve škole zajišťuje společně se školní metodičkou prevence ředitelka ve funkci výchovné poradkyně a speciální pedagožky. Pedagogickým pracovníkům a zákonným zástupcům účinně poskytují pomoc při řešení výchovných a výukových problémů žáků. Společně s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocují reálný dopad podpůrných opatření žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“) i žáka mimořádně nadaného. Odpovídající pozornost věnuje škola i prevenci rizikového chování žáků. Organizované aktivity příznivě podporují upevňování pozitivních vztahů mezi žáky (třídní hodiny, komunitní kruhy, třídní a celoškolní projekty, víkendový pobyt). Jejich

vzájemné vztahy v třídním kolektivu vyučující pravidelně mapují pomocí sociometrického zjišťování či diagnostických her. Vzhledem k cílené efektivní práci pedagogických pracovníků ve výuce i v zájmovém vzdělávání nebylo v posledním období řešeno žádné vážné nevhodné chování žáků. Nastavením funkčních pravidel je systémově řešena i bezpečnost žáků. Dílčí nedostatky, zjištěné v dokumentaci vedené k činnosti školního poradenského pracoviště a v dokumentaci žáků se SVP, ředitelka odstranila v průběhu inspekční činnosti.

Díky velmi dobré spolupráci se zřizovatelem a aktivně využívané projektové činnosti se ředitelce daří kontinuálně zkvalitňovat materiální podmínky i průběh vzdělávání žáků. Rekonstrukcí vnitřních i vnějších prostor školy a obnovou jejich vybavení (sociální zařízení, šatny žáků, prostory školní jídelny a družiny, fasáda budovy školy) se zvýšila estetičnost prostředí pro vzdělávání. Zřízením odpočinkových koutů vybavených relaxačními vaky byly vytvořeny vhodné podmínky pro příležitostný odpočinek žáků. Přírodní zahrada s altánem je dobře vybavena přírodními, herními i edukativními prvky. Škola má tak v souladu se svým zaměřením vhodné podmínky pro podporu přírodovědné gramotnosti žáků a zdravého životního stylu. Z projektové činnosti byla rozšířena školní knihovna, realizovány interní a externí projektové dny, doučování žáků ohrožených školním neúspěchem, volnočasové aktivity ve formě mnoha kroužků a klubů (klub deskových her, badatelský, čtenářský, počítačový, anglický jazyk).

Pro naplňování vzdělávacího záměru škola využívá spolupráce s mnoha partnery. Velký zájem zřizovatele o činnost školy se kromě materiálních podmínek odráží i ve finanční podpoře na mzdy a vzdělávání zaměstnanců. Do života obce se škola zapojuje ve spolupráci s místními spolky a organizacemi pořádáním tematických akcí, čímž jsou dobře posilovány občanské kompetence žáků a pocit sounáležitosti s místem, kde žijí. Rodiče činnost školy podporují prostřednictvím „Spolku rodičů při ZŠ Vysočany“, vzájemné vstřícné vztahy se škola snaží udržovat neformálním setkáváním (tzv. rodičovská kavárna) a pořádáním besed s odborníky. Bezproblémový přechod dětí z předškolního do základního vzdělávání je dobře zajišťován organizací společných akcí s místní mateřskou školou a návštěvami školního prostředí budoucích žáků prvního ročníku. Přínosem je i součinnost s malotřídními školami v oblasti společných sportovních utkání.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Kvalitu vzdělávání žáků pozitivně ovlivňovala klidná pracovní atmosféra, zajištěná dodržováním stanovených pravidel a vzájemnou otevřenou partnerskou komunikací vyučujících a žáků. Ti byli cíleně vedeni k dovednosti plánovat si učební činnosti v souvislosti se vzdělávacími cíli, na které navazovali sebehodnocením či vzájemným hodnocením. Formativní zpětné vazbě věnovali vyučující velkou pozornost, byla přirozenou součástí výuky. Naplňování cílů stanovených ve Školním vzdělávacím programu pro základní vzdělávání se dařilo díky činnostně pojaté výuce založené na vhodné motivaci, experimentování, prožitkovém učení a aktivizujících prvcích. Dostatek podnětů žáky motivoval k bádání a vytváření hypotéz, samostatnému objevování nových poznatků a současně k upevňování už získaných vědomostí a dovedností. Pro účelnou podporu žákovské představitivosti a porozumění byly efektivně využívány názorné učební pomůcky i didaktická technika. Žáci měli prostor pro vyjádření vlastních postřehů, názorů a jejich obhájení, což přispívalo k podpoře rozvoje jejich kritického myšlení. Učitelky je vedly k tomu, aby pochopili význam probíraného učiva pro využití v běžných životních situacích. Méně příležitostí jim však poskytovaly pro vyhledávání, třídění a analyzování informací z různých informačních zdrojů. Uplatňované formy práce byly převážně účinné, důraz byl kladen na vedení žáků k samostatnosti s vědomím zodpovědnosti za vlastní učební výkony. Menší prostor jim byl vytvářen pro komunikaci a spolupráci v širší skupině, žáci měli možnost kooperovat pouze v rámci práce ve dvojicích. Vzdělávací postupy, které učitelky

volily, zajišťovaly diferenciaci učiva podle ročníků a vhodně podporovaly individuální potřeby jednotlivých žáků, včetně žáků se SVP a žáka mimořádně nadaného. K individualizaci výuky promyšleně využívaly asistentku pedagoga, zadávaly specifické a gradované úlohy, žákům přizpůsobovaly pracovní tempo či množství úkolů, popř. obohacovaly vzdělávací obsah. Vhodným začleňováním relaxačních chviliek a střídáním pracovních míst si udržovaly pozornost a aktivitu žáků. Výuku však často přetahovaly do přestávek, čímž krátily žákům čas pro odpočinek. K pozitivnímu posunu od poslední inspekční činnosti došlo v podpoře cizojazyčné gramotnosti žáků. Vyučující anglického jazyka se soustředila na rozvoj dovednosti žáků porozumět mluvenému projevu, práci s textem i jednoduchou komunikací. Pro osvojování si cizího jazyka v přirozených souvislostech bylo přínosné vedení výuky v příslušném jazyce a zajištění rodilého mluvčího pro vybranou část vyučovacích hodin.

V zájmovém vzdělávání vychovatelka žákům nabízela velmi pestrou nabídku činností, které odpovídaly individuálním potřebám žáků a podněcovaly jejich zájem (rozhovor, četba, společenské hry, soutěže, výtvarné činnosti aj.). Svým empatickým přístupem a pozitivním slovním hodnocením se vychovatelce dobře dařilo do nabízených aktivit zapojovat všechny žáky a cíleně je tak vést k aktivnímu trávení volného času. Stejně jako při vzdělávání v ZŠ byla velká pozornost věnována vytváření podnětů k bádání a experimentování, rozvoji žakovské tvořivosti a fantazie. Pro každodenní pobyt venku žáci využívali kromě školní zahrady či hřiště nedaleké mateřské školy i široké přírodní okolí obce. Propojenost zájmového a základního vzdělávání je promyšleně zajišťována prostřednictvím společných projektů a akcí.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Informování zákonných zástupců o průběhu a výsledcích vzdělávání žáků je pravidelně zajišťováno školním elektronickým systémem, dále formou společných třídních schůzek a individuálních hovorových hodin. Zdrojem informací pro rodiče i účinným nástrojem vedení žáků k sebehodnocení jsou též žakovské knížky, v nichž žáci za pomoci vyučujících systematicky provádí sebereflexi své práce a podílí se na nastavování osobních cílů. Také zákonným zástupcům je zde vytvářen prostor pro poskytnutí zpětné vazby k dosaženým výsledkům i individuálnímu pokroku svého dítěte. Formativnímu hodnocení a sebehodnocení žáků se škola věnuje dlouhodobě, je na velmi dobré úrovni.

Ve sledovaném období většina žáků prospěla s vyznamenáním. Pouze ojedinele škola řešila neprospěch žáka. Při řešení situace však zvolila postup, který nebyl v souladu s pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, stanovenými ve školním řádu, a platnými právními předpisy. Pro aktuální školní rok nastavila ve spolupráci se školským poradenským zařízením účinná podpurná opatření, která by další případnou školní neúspěšnost žáka měla eliminovat (zajištění asistentky pedagoga, poskytování pedagogické intervence a doučování).

Pozitivní trend v hodnocení výsledků vzdělávání žáků nepotvrzuje externí testování, do kterého se škola pravidelně zapojuje. Poukazuje na slabé výsledky zejména v českém a anglickém jazyce. Opatření, která k jejich zlepšení a tím i zvýšení studijního potenciálu žáků na vyšším stupni vzdělávání škola nastavila, však zatím nejsou dostatečně účinná. Zpětnou vazbu o úspěšnosti žáků na vyšším stupni vzdělávání škola získává především neformálně z rozhovorů s žáky a jejich rodiči.

Individuální nadání žáků škola rozvíjí vedle přímé podpory ve vyučování i zapojováním žáků do soutěží (matematická, informační, sportovní, čtenářská, recitační aj.) na různých úrovních a organizací kroužků, z nichž část zajišťuje ve spolupráci se soukromou základní uměleckou školou. Pro naplňování záměrů stanovených ve školních vzdělávacích programech hrají významnou roli četné projekty a mimoškolní aktivity, zaměřené převážně

na čtenářskou a přírodovědnou gramotnost či multikulturní výchovu (např. zřízení pouliční knihovny, maraton čtení, čtenářský klub, realizace besed, výzev, expedic a výukových programů ve spolupráci se školní družinou, školským zařízením pro environmentální vzdělávání nebo jinými školami aj.).

Závěry

Vývoj školy

- Efektivní spoluprací se zřizovatelem a aktivním čerpáním dotačních programů se kontinuálně daří modernizovat a zkvalitňovat materiální podmínky pro vzdělávání žáků.
- Zavedením elektronického informačního systému se rozšířily možnosti informovanosti zákonných zástupců.
- Zapojením do projektu „Škola podporující zdraví“ a zvýšením kvalifikačních předpokladů pro výkon specializované činnosti – koordinátora environmentální výchovy jedné z vyučujících škola podpořila své profilační zaměření.

Silné stránky

- Promyšlená práce s individuálními plány dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků podporovala aktivní přístup pedagogických pracovníků k možnostem profesního růstu.
- Časté využívání různorodě zaměřených projektů spolu s uplatňováním metod experimentování a bádání ve výuce i při činnostech v zájmovém vzdělávání žáky vedlo k samostatnému vyvozování nových poznatků a objevování souvislostí.
- Systematické sebehodnocení umožňovalo žákům kvalitní sebereflexi jejich práce a dosaženého vzdělávacího pokroku.
- Velmi pestré aktivity v zájmovém vzdělávání ve školní družině zajišťovaly získávání vhodných dovedností účastníků pro nastavení individuálního aktivního trávení volného času.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Menší orientace ředitelky v platných právních předpisech se projevila ve vedení dokumentace poradenských služeb školy a v postupech při hodnocení výsledků vzdělávání žáků.
- Opatření, která škola zvolila ke zlepšení slabých výsledků vzdělávání žáků v anglickém a českém jazyce v externím testování, nebyla dostatečně účinná.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Průběžně sledovat změny v platných právních předpisech.
- Vytvářet žákům možnosti k aktivnímu využívání (vyhledávání, třídění a analyzování) informací z různých informačních zdrojů.
- Častěji zařazovat skupinové formy práce a rozšiřovat tak žákům možnosti komunikace a spolupráce ve větší skupině.
- Časové rozvržení vyučovacích hodin promyslet tak, aby nedocházelo ke krácení přestávek a žáci měli dostatek prostoru k relaxaci a odpočinku.
- Hledat další nástroje a postupy ke zlepšení výsledků vzdělávání žáků v anglickém a českém jazyce s cílem zvýšit jejich studijní potenciál, využívat i příležitosti k porovnání znalostí a dovedností žáků s okolními školami podobného typu.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení IZO: 102 007 322 Základní škola, IZO: 118 100 416 Školní družina, IZO: 103 619 241 Školní jídelna z 6. června 2022
2. M 3 Výkaz o základní škole podle stavu k 30. 9. 2021 z 5. října 2021
3. Z 2-01 Výkaz o školní družině – školním klubu podle stavu k 31. 10. 2021 z 2. listopadu 2021
4. Koncepce rozvoje Základní školy Vysočany, okr. Blansko ze srpna 2018
5. Školní řád s účinností od 1. ledna 2021
6. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Společně krok za krokem životem“ platný od 1. září 2018
7. Plán práce na školní rok 2021/2022 ze srpna 2021, Plán hospitací pro školní rok 2021/2022 včetně hospitačních záměrů
8. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků, osvědčení ze vzdělávacích akcí za období od školního roku 2020/2021 do data inspekční činnosti, Plán dalšího vzdělávání pedagogů a dlouhodobý plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2021/2022 z 23. srpna 2021, Individuální plány DVPP
9. Záписы z jednání pedagogické rady a pracovních porad vedené od školního roku 2020/2021
10. Rozvrhy hodin jednotlivých tříd ve školním roce 2021/2022
11. Školní elektronický systém – třídní kniha základní školy (3 ks), třídní kniha školní družiny (1 ks), žákovská knížka (vzorek), školní matrika, vše vedené pro školní rok 2021/2022
12. Písemnosti žáků – sešity, pracovní sešity, žákovská knížka – sebehodnotící, informační, písemné práce, testy, portfolia (vzorek)
13. Školní poradenské pracoviště – ustanovení, plány pracovníků školního poradenského pracoviště pro školní rok 2021/2022, Minimální preventivní program z 1. září 2021 včetně jeho hodnocení za školní rok 2020/2021, Strategie předcházení školní neúspěšnosti, Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedená ve školním roce 2021/2022
14. Záписы z třídních schůzek konaných ve školním roce 2021/2022
15. Školní vzdělávací program ŠD „Družina...místo, kam chodím rád“ z 1. září 2010, aktualizovaný k 1. září 2021
16. Plán činností ve školní družině škol. rok 2021/2022 z 2. září 2021
17. Řád školní družiny, aktualizovaný k 14. červnu 2022
18. Evaluační nástroje školy: Hodnocení školy za školní rok 2020/2021 včetně dotazníkových šetření, výsledky externího testování

19. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2020/2021 ze září 2021
20. Dokumentace školy k hodnocení ekonomických podmínek, zajištění bezpečnosti a zdraví žáků a školního stravování
21. Inspekční zpráva čj. ČŠIB-1258/13-B z 22. listopadu 2013

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Markéta Šustrová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Markéta Šustrová v. r.

Ing. Hana Šarounová, kontrolní pracovnice

Ing. Hana Šarounová v. r.

V Brně 30. 6. 2022

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jana Sehnalová,
ředitelka školy

Mgr. Jana Sehnalová v. r.

Ve Vysočanech 14. 7. 2022